

OBITELJ NA KUŠNJI

Petak pred Prvu korizmenu nedjelju

19. veljače 2021.

U izlaganju kateheze koja se sastoji od evanđeoskog teksta predstojeće nedjelje, pitanja za razmišljanje, katehetskog razlaganja te poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva moguće je u potpunosti ili djelomično poslužiti se i video-materijalima primljenim od biskupijskog Pastoralnog centra.

Prije pobožnosti križnoga puta zapjeva se prikladna korizmena pjesma nakon koje se učini znak križa. Potom jedan od lektora pročita evanđeoski tekst.

Mk 1,12-15

Iz evanđelja po Marku

U ono vrijeme: Duh nagna Isusa u pustinju. I bijaše u pustinji četrdeset dana, gdje ga je iskušavao sotona; bijaše sa zvijerima, a anđeli mu služahu. A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se, i vjerujte Evanđelju“.

Svećenik ili vjeroučitelj (voditelj kateheze) postavlja sljedeća pitanja ostavljajući iza svakog od njih trenutak šutnje za razmišljanje:

- Bračni i obiteljski život su zahtjevni, mnoge obitelji su ranjene, ispunjene teškoćama i raznim kušnjama. Što meni (mi) znači tvrdnja da obiteljska kriza i kušnje mogu postati neiscrpnim izvorom milosti?
- Imam li iskustvo da su kušnje blagoslovljeni prostor života?
- Kako bi crkvena zajednica trebala djelovati u mnogobrojnim obiteljskim krizama i kušnjama? Koje je sve načine, metode, sredstva, prostore i ostale vrste pomoći pozvana ponuditi?

Nakon toga se predstavi sadržaj katehetskog razlaganja:

O kušnjama kojima je Isus bio izložen u pustinji na početku svoga javnog djelovanja evanđelist Marko progovara tek jednom rečenicom: „I bijaše u pustinji četrdeset dana, gdje ga je iskušavao sotona; bijaše sa zvijerima, a anđeli mu služahu“. No iz ostalih evanđelja doznajemo čime je to sotona konkretno kušao Isusa – bile su to napasti bogatstva, vlasti i časti, odnosno posjedovati materijalna dobra, vladati nad drugima i biti slavan. Zapravo, može se reći da je na kušnji bilo njegovo mesijansko poslanje – sotona je želio zvesti i prevariti Isusa i na taj način onemogućiti da izvrši poslanje radi kojega ga je Otac u snazi Duha Svetoga poslao na svijet, a to je da po muci i žrtvi života na križu bude spasitelj svijeta i čovjeka.

Može se također reći da je na kušnji i poslanje svakoga od nas, ali ne toliko kao pojedinog bića, koliko kao bića zajedništva koje živi u obitelji. Naime, „Bogu se svidjelo posvetiti i spasiti ljude ne pojedinačno, isključivši svaku svezu među njima, nego ih uobličiti u narod koji bi ga priznavao u istini i sveto mu služio“, uči nas Drugi vatikanski sabor u dogmatskoj konstituciji o Crkvi Lumen gentium (br. 9). Kršćani su danas, možda više nego ikada u povijesti, izloženi napasti prihvatiti raširenu zabludu o braku i obitelji koja je površna i iskrivljena, prema kojoj je brak „društveni ugovor, prazni ritual ili samo vanjski znak opredijeljenosti“ (AL 72) i s kojom je povezana napast rastave braka. Nerazrješivost je dar, ne samo za supružnike nego za cijelu zajednicu, a osobito za one koji su ranjeni bračnom krizom. Ako je točno da supružnici snagom bračne milosti primljene u sakramentu ženidbe žive snagu

svojege zajedništva na božanski način, ta se prodorna snaga ne može zatvoriti između njih dvoje ili između zidova njihova obiteljskoga doma, nego se po svojoj naravi posvuda širi i svima, a posebice onima koji žive bračnu i obiteljsku dramu, daje kušati plodove zajedništva, Božje nježnosti i samilosti stvarnošću njihove bračne nerazrješivosti. Nerazrješivost je, dakle, veliki dar za cijelu Crkvu jer svima priopćuje vjernu i vječnu Božju ljubav u Kristu Isusu.

Tu je zatim napast rodne ideologije. Čovjekova spolnost i govor njegova tijela nije neko neutralno područje podložno svakakvim tumačenjima, nego posjeduje simboličan način komunikacije koji se danas uvelike izgubio. U vremenu u kojemu je za sklapanje prijateljstva dovoljna društvena mreža, tijelo je prikazano kao stvarnost koju je moguće oblikovati i odrediti prema želji, na što ukazuje izazov rodne ideologije za koju papa Franjo kaže da „niječe naravnu razliku i uzajamnost između muškarca i žene. Ta ideologija zamišlja društvo bez razlika između spolova, čime dokida sam antropološki temelj obitelji [...] Zabrinjava činjenica što se neke od tih ideologija [...] nastoje nametnuti kao neko jednoulje koje određuje kako treba odgajati djecu“ (AL 56). Pred tom napašću Papa nas opominje: „Nemojmo pasti u grijeh nastojanja da zamijenimo Stvoritelja. Mi smo stvorenja, nismo svemoćni. Stvaranje je prije nas i mora biti primljeno kao dar. Istodobno, pozvani smo čuvati naše čovječstvo, a to znači prihvatiti ga i poštivati takvo kakvo je stvoreno“ (AL 56). Drugim riječima, Papa nas poput Isusa potiče da se klanjamo samo Gospodinu Bogu svome i njemu jedinome služimo.

I konačno, tu je napast prihvatiti zabludu da je Bog svojim zapovijedima i zabranama na području braka i obitelji neprijatelj ljudske radosti. Naprotiv, on želi čovjeku darovati preobilje radosti koja prožima sve dimenzije njegove čovječnosti, uključujući i onu erotsku. Stvarni neprijatelj seksualne ugone ni u kom slučaju nije Bog, evanđelje ili Crkva, nego sâm čovjek koji, zbog slabosti uzrokovane istočnim grijehom, dehumanizira ono lijepo i čudesno što mu je Stvoritelj darovao. Kako bi se usmjerio prema istinskoj radosti, čovjek treba također poći od vlastita tijela i njegova govora. Papa Franjo nas uči da je „odgoj na području emocija i nagona potreban, a katkad on zahtijeva postavljanje granica. Pretjerivanje, nedostatak kontrole ili opsjednutost samo jednom vrstom užitka na kraju slabe i kvare užitak i nanose štetu obiteljskom životu. U stvarnosti se strasti mogu kanalizirati na prekrasan i zdrav način, a to znači sve ih više usmjeravati prema sebedarju i samoostvarenju koji obogaćuju međuljudske odnose u srcu obitelji“ (AL 148).

Sveti Otac zaključuje da obiteljska kriza može postati neiscrpnim izvorom milosti. On je i sâm vrlo iznenađen – a to piše i na samome početku pobudnice „Amoris laetitia“ – što usprkos brojnim znakovima krize braka „želja za obitelji i dalje je živa, osobito među mladima, i iz toga Crkva crpi nadahnuće“ (AL 1). Evanđelje znači „radosna vijest“. Naš se kršćanski govor o obitelji nikad ne smije pretvoriti u kukanje i jadikovanje nad krizom, problemima s kojima se obitelj danas suočava i nevoljama kojima je pogođena. Zato je papa Franjo apostolsku pobudnicu o obitelji naslovio „Radost ljubavi“.

Kušnja je uvijek i prigoda za obraćenje – da se okrenemo evanđelju i povjerujemo radosnoj vijesti da naša borba protiv napasti i napasnika neće završiti u gubitništvu, nego će uz pomoć Božje milosti biti okončana pobjedom. Molitva, post i djela milosrđa, stavljeni u središte korizmenoga hoda, nisu svrha samima sebi. Oni su nam pomoć da se svjesnije otvorimo Božjem djelovanju u nama. To su putovi koji nas vode do obraćenja ili promjene mentaliteta kako bi preko nas i drugi u još većoj mjeri kušali Božju nazočnost.

Voditelj kateheze na kraju daje nekoliko poticaja za ostvarivanje evanđeoskih zahtjeva u predstojećem tjednu:

- Oluči se ove korizme svakodnevno pronaći vrijeme sabranosti, tišine i šutnje za susret s Bogom: u svetoj misi, molitvi, čitanju i razmatranju Svetog pisma!
- Nastoj u svojim bračnim i obiteljskim kušnjama ne gledati u poteškoću nego tražiti izlaz oslanjajući se na „Radosnu vijest“ i Stvoriteljevu ljubav.

- Promatraj vrijeme kušnje kao prostor milosti u kojemu Isus kao božanski učitelj pruža priliku za blagoslovljenu promjenu u tvom životu.
- Vježbajte se u praštanju slabosti i pogrešaka jedni drugima!

Slijedi pobožnost križnog puta.